

Yttrande beträffande ersättning för extra eller extraordinära kostnader för utbildning enligt asylersättningsförordningen

Inställning

Kommunen har tagit del av Migrationsverkets tilläggsyttrande daterat den 2 mars 2021. Kommunen vidhåller sin inställning och anser alltjämt att Förvaltningsrättens dom ska fastställas, samt tillägger med anledning av verkets yttrande följande.

Lokal- och personalkostnader ska ersättas

Beträffande hyreskostnader samt kostnader för mattor, lokalvård etc. är det sådana kostnader för skolgång och förskoleverksamhet som ska ersättas av Migrationsverket utöver schablonersättningen.

Kommunen tvingades iordningsställa ytterligare lokaler med mycket kort varsel i samband med att ett stort antal asylsökande anvisats till kommunen. Det rörde sig om s.k. moduler. För att sådana ska vara tjänliga som undervisningslokaler och lokaler för förskoleverksamhet krävs vissa anpassningar. De måste t.ex. anpassas så att krav på studie- och arbetsmiljö kan uppfyllas. Eftersom extra eller extraordinära kostnader för lokaler ska ersättas (när eleverna inte inryms i befintliga lokaler) ska också kostnader för nödvändiga anpassningar av dessa ersättas (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 8 november 2011 i mål 2651-2653-11).

För att ersättning ska utgå krävs dock inte att lokalerna på något särskilt sätt anpassats för de enskilda eleverna som ansökan avser och deras individuella behov. Kommunen i sitt tidigare yttrande utvecklat skälen för det.

Beträffande personalkostnader är utgångspunkten densamma som beträffande lokalkostnader; inryms eleverna i befintliga elevgrupper och behovet kan tillgodoses genom redan tillgänglig personal utgår ingen ersättning utöver schablonersättningen. När så inte är fallet, utan kommunen tvingas öka bemanningen, är det en extra eller extraordinär kostnad som ska ersättas. Personalkostnader kan utgöra extra eller extraordinära kostnader i vissa fall, se Kammarrätten i Sundsvalls dom den 26 januari 2011 i mål 1643-10.

Kostnaderna har inte gått att förhindra

Som Migrationsverket påpekat tillströmmade inte ett lika stort antal nya elever under 2017 jämfört med föregående år. Det är dock inte korrekt att kommunen därför haft rimliga planeringsförutsättningar och att den på så vis bort kunna undvika kostnaderna. Kommunens planering för utbildningsväsendets lokalförsörjning är och måste vara mycket mer långsiktig

än enbart något eller ett par år framåt. Tidsåtgången för ordinarie budgetprocess, planering, projektering och upphandling samt genomförande innebär att en omställning utifrån ett väsentligen förändrat behov av lokaler beräknas ta i vart fall fem år.

Om kammarrätten skulle bedöma att kostanden kunnat undvikas genom en annan planering tvingas kommunen frångå ordinarie process. I praktiken skulle det innebära att kommunen åläggs att omprioritera i budget etc., vilket drabbar andra delar av kommunens verksamhet. Kommunens verksamheter skulle på så vis lida en kännbar förlust på grund av administrering av asylmottagandet, som alltjämt är ett statligt åtagande. En sådan ordning vore oskälig.

Alice Risenfors
Kommunjurist